

Přílohy

Příloha č. 1

Informovaný souhlas s rozhovorem

Rozhovor je anonymní, což znamená, že nikde nebude uvedeno mé jméno. Moje účast na rozhovoru je zcela dobrovolná a kdykoli během rozhovoru můžu odmítnout odpovědět na otázku, na které nechci odpovědět. Mám také právo rozhovor kdykoli ukončit. Jsem si vědom/a toho, že rozhovor bude zaznamenáván na diktafon a přepsán do písemné formy. Přepis rozhovoru bude důvěrný a v bakalářské práci Hodnotové orientace generací X a Y, ani v případných dalších výstupech z tohoto výzkumu, nebudou uvedeny údaje, podle kterých by bylo možné mě identifikovat.

Souhlasím s účastí ve výzkumu a provedením rozhovoru. ano ne

Přeji si být informován/a o výsledcích výzkumu. ano ne

Podpis: .....

Dne .....

Po skončení rozhovoru jsem se rozhodla, že si nepřeji, aby byly pro účely výzkumu použity následující pasáže: .....

Zároveň jsem si vědoma toho, že pokud v budoucnu změním svůj názor a nebudu si přát využití některých pasáží formou přímé citace, mohu se obrátit na tazatelku, která se zavazuje mé přání respektovat. ano ne

Podpis: .....

Příloha č. 2

Q1. Prosím řekněte, pro každou z následujících skutečností, jak jsou ve Vašem životě důležité:

		Velmi důležitá	Docela důležitá	Nepříliš důležitá	Zcela nedůležitá	NEVÍ	BEZ ODPOVĚDI
v1	Práce	1	2	3	4	8	9
v2	Rodina	1	2	3	4	8	9
v3	Přátelé a známí	1	2	3	4	8	9
v4	Volný čas	1	2	3	4	8	9
v5	Politika	1	2	3	4	8	9
v6	Náboženství	1	2	3	4	8	9

Předpokládám, že odpovědi na tuto otázku by se mohly lišit v souvislosti s generacemi, ke kterým respondenti patří, jelikož v průběhu času, a to se změnou pracovních hodnot, postoje k náboženství (ČSÚ 2014) a změnou rodinných vztahů, a to například s poklesem počtu sňatků, poklesem počtu rozvodů, růstem průměrného věku žen při narození dítěte atd. (Němečková, Kurkin, Štyglerová 2015)

Pro hlubší analýzu proměny názorů příslušníků generace X a Y spojených se zmíněnými aspekty života jsem analyzovala otázky spojené s prací, rodinou, politikou a náboženstvím. Bohužel dotazník Evropského výzkumu hodnot neobsahoval otázky týkající se volného času a přátel. Z tohoto důvodu jsem neměla k dispozici data pro analýzu těchto sfér života pro jejich podrobnější analýzu.

Q11. Zde je výčet toho, co lidé považují za důležité ve své práci. Prosím, prohlédněte si seznam a řekněte mi, co z něj Vy osobně považujete za důležité?

		Zmínil(a)	Nezmínil(a)	NEVÍ	BEZ ODPOVĚDI
v40	A Dobrý plat	1	2	8	9
v41	B Dobrá pracovní doba	1	2	8	9
v42	C Příležitost uplatnit iniciativu	1	2	8	9
v43	D Štědrá dovolená (dlouhá)	1	2	8	9
v44	E Práce, ve které můžete něčeho dosáhnout	1	2	8	9
v45	F Zodpovědná práce	1	2	8	9
v45a	Žádný z uvedených (spontánně)	1	2	8	9

Předpokládám, že postoje k práci a pracovní hodnoty lidí se s nástupem kapitalistického systému mohly změnit. Ovlivnit je také mohlo rozšíření prekarizace, a to odklon od standardního pracovního poměru.

Q13. Hlásíte se k nějakému náboženskému vyznání?

- 1 – Ano
- 2 – Ne
- 8 – Neví
- 9 – Neodpověděl(a)

Q15. Když nepočítáte svatby, pohřby a křtiny, jak asi často nyní navštěvujete bohoslužby?

- 1 – Častěji než jednou týdně
- 2 – Jednou týdně

- 3 – Jednou za měsíc
- 4 – Pouze při příležitosti zvláštních církevních svátků
- 5 – Jednou za rok
- 6 – Méně často
- 7 – Nikdy, v podstatě nikdy
- 8 – Neví (spontánně)
- 9 – Neodpověděl(a) (spontánně)

Na základě odpovědí na tyto dvě otázky by bylo možno porovnat postoje různých generací k náboženství a bohoslužbám, zjistit jestli se počet lidí, kteří se hlásí k nějakému náboženskému vyznání změnil.

Q23. Zde je seznam věcí, o nichž si někteří lidé myslí, že jsou nutné pro úspěšně manželství nebo partnerství. Prosím, řekněte mi pro každou z nich, zda ji považujete za

velmi důležitou, spíše důležitou nebo nepříliš důležitou.

			Velmi důležitá	Spíše důležitá	Nepříliš důležitá	NEVÍ	BEZ ODPOVĚDI
v65	A	Věrnost	1	2	3	8	9
v66	B	Přiměřený příjem	1	2	3	8	9
v67	C	Dobré bydlení	1	2	3	8	9
v68	D	Sdílení domácích prací	1	2	3	8	9
v69	E	Děti	1	2	3	8	9

Q24. Souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícím výrokem? Manželství je zastaralá instituce.

- 1 – Souhlasí
- 2 – Nesouhlasí
- 8 – Neví (spontánně)
- 9 – Neodpověděl(a) (spontánně)

Manželství a partnerství jsou významnou součástí života člověka. Odpovědi na výše zmíněné otázky můžou ukázat, jaké aspekty různé generace považují za nejvíc významné pro ně.

Q29. Do jaké míry se zajímáte o politiku?

1 – Velice se zajímám

2 – Trochu se zajímám

3 – Příliš se nezajímám

4 – Vůbec se nezajímám

8 – Neví (spontánně)

9 – Neodpověděl(a) (spontánně)

Q30. Nyní se, prosím, podívejte na tuto kartu. Budu Vám číst různé formy politických činností, které mohou lidé vykonávat, a byl(a) bych rád(a), kdybyste mi řekl(a) pro každou z nich, zda jste ji již dělal(a), dělal(a) byste ji, nebo byste ji za žádných okolností nedělal(a).

			Dělal(a) jsem	Dělal(a) bych	Nikdy bych nedělal(a)	NEVÍ	BEZ ODPO VĚDI
v98	A.	Podpis petice	1	2	3	8	9
v99	B.	Účast na bojkotu	1	2	3	8	9
v100	C.	Účast na povolené demonstraci	1	2	3	8	9
v101	D.	Účast v neoficiální stávce	1	2	3	8	9

Na základě analýzy odpovědí respondentů na tuto otázku by se dalo porovnat názory příslušníků generací X a Y na jednotlivé součásti politických akcí.

Příloha č. 3

Pilotní rozhovor

Jan, 30 let

1. Co pro Vás znamená pojem generace?

“Rozdělení populace na jednotlivé věkové sekce. Řekneme, že populace je rozdělena třeba v rámci nějakých segmentů. Ty segmenty jsou rozdělené, řekneme, po určitým množství let. Řekneme, ať je to po 10 nebo 20-25, asi záleží na úhlu pohledu. A každá generace je vlastně určitá skupina lidí, kterou spojují nějaké charakteristiky, určeny jednak dobou a druhak výchovou a vlastně všeobecným vlivem. A ty každé generace se budou navzájem lišit ale nejenom vlastně věkem, ale tím co je ovlivňovalo.”

2. Rozdělujete společnost na generace? (Nebyla potřeba klást tuhle otázku, názor respondenta je zřejmý na základě odpovědi na předchozí otázku)

3. Do jaké generace byste sebe zařadil/a?

"Asi Y. Nevyznám se v generacích ale asi Y."

4. Co Vaši generaci definuje?

"Naši generaci definoval počátek informačních technologií, využitých masivně mezi lidmi. Takže my jsme už taková generace, která začala víc využívat počítače, nástup telefonů pro běžné použití. Už jsme taková generace, co to začínala využívat nějakým způsobem. Jsme otevřená generace, která může už v dnešní době z Evropského pohledu hodně cestovat, poznávat nová místa, poměrně otevřená generace vůči těm co byly dřív před námi."

5. Jaké jsou rozdíly mezi Vaší generací a jinými generacemi?

"No tak jsou starší a mladší generace. Tak vůči mladším generacím my jsme kupodivu trpělivější, dle mého názoru. A vůči těm starším generacím my jsme naopak více dynamičtí. Předpokládám, že technologicky jsme víc vzdělaní, náš život víc spěje k nějakým konkrétním hodnotám, víc si uvědomujeme hodnoty, které dřív nebyly tak moc vnímány. Ať už to byly třeba, že ti lidi z těch předchozích generací byli nějakým způsobem ovlivněni režimem, jaký tady byl."

6. Jak moc vnímáte názorové posuny?

"Za běžného života asi nijak zásadně ale názorový posun si každý všimne při každém rozhovoru s nějakým, třeba řekneme, rodinným příslušníkem u rodinného oběda, večeře, s důchodci, v domově důchodců, na ulici, v metru, když dojde na nějaké téma, které bývá často názorově odlišné, a to zejména bývá třeba politika, přístup k jiným národům, rasy, pohlaví, využití technologií, názory na kontroverzní věci. Tak v ten okamžik si člověk uvědomuje, že mezi generacemi je velký a občas i propastný rozdíl, mezi tím jak kdo co vnímá."

7. Co je podle Vás důvodem generačních posunů?

"Určitě doba, v jaké ti lidé vyrůstají, co začnou ty lidské mozky chápat jako, co je "normální", protože to, co zažije asi člověk v dětství a při dospívání, tak si zažije jako takový běžný stav, na základě kterého pak funguje celý život, protože pak, jak se říká "starého psa novým kouskům nenaučíš" a ti lidé se už chovají tak nějak asi se stejnými hodnotami. A ten důvod je právě ta doba, ve které se ti lidé objevují, nebo respektive, ve které žijí. Řekneme, že názorové posunu jsou vytvořeny jednak režimy, co byly před námi, nebo naopak otevřenou ekonomikou, která je dneska, že lidé se můžou volně cestovat, potkávat se s lidmi, získávat jiné názory, úhly pohledy, být otevření. Takže, podle mne, jasná odpověď asi jednoslovná by byla doba."

8. Způsobují názorové posuny konflikt mezi generacemi?

"Stoprocentně ano. Nevím, jestli mám to nějakým způsobem rozvádět ale jak jsem říkal, když potkáme nějakou osobu, ať už třeba v metru, tak může dost často dojít ke konfliktu mezi generacemi během vlastně i minoritních diskuzí."

9. Jakou máte zkušenost s konfliktem mezi generacemi?

“Vzpomenout si nějakou konkrétní asi těžko. No nevím. Nejčastěji to asi budou politické názory, například mých prarodičů ale to je prostě historií jejich a naší.”

10. Vnímáte nástup nové generace?

“Drobně ale je to zejména tím, že vlastně generace novější je stále ve věku, kdy ji v podstatě člověk tolik nepotkává, jsou to pořád ještě relativně mladí lidé, se kterými vlastně nemůžete sdílet nějaké vlastní myšlenky, pobavit se o věcech víc do hloubky a vlastně nepoznáte ten kontrast toho věkového rozdílu. Díky tomu nepoznáte ten kontrast, jak by se ten člověk choval v našem věku třeba, abyste to mohli srovnat jedna ku jedné, aby to bylo srovnatelné.”

11. Co podle Vás definuje novou generaci?

“Určitě mně připadají jako taková generace, která je vychovávána hodně médii, hodně smartphony a už jsou to lidi spíš takoví netrpělívi a to je teďka možná už neduh všech generací, co se naučili používat smartphone, kdy vlastně se nevydržíme soustředit na nějakou věc po dobu relativně delší a ta mladší generace na to trpí velmi silně.”